

cinikar

Smo pred preizkušnjo naše zavesti

V februarju se je iztek drugi samoprispevek, za katerega smo se zavestno odločili delovni ljudje in občani Celja leta 1977.

Doseženi rezultati prvega in drugega samoprispevka so viden dokaz, kaj zmoremo z našimi skupnimi močmi. Le tako smo lahko hitreje reševali in dograjevali potrebe na področju družbenih dejavnosti, osnovnega šolstva, zdravstva, varstva naših otrok in kulture.

Potrebe v naši občini kažejo, da še vedno zaostajamo na določenih področjih, zlasti pri oskrbi z vodo, komunalni infrastrukturi, osnovnemu zdravstvu in otroškemu varstvu. Prav zato je nujno, da s solidarnostnim združevanjem sredstev v obliki tretjega samoprispevka dogradimo manjkajoče in tako pridemo do potrebnih objektov.

Skupna vrednost objektov, ki bi jih naj gradili iz sredstev tretjega samoprispevka po oceni iz lanskega septembra znaša okoli 568 milijonov dinarjev. Če tako zbranih sredstev ne bo dovolj ali pa bodo podražitve večje kakor predvidevamo, bodo manjkajoča sredstva zagotovile SIS iz področja kamor sodijo objekti.

Odločitev za tretji samoprispevek sodi med pogoje za izvrševanje ciljev, ki smo si jih zastavili s sprejemom srednjeročnega družbenega načrta razvoja Celja. Cilji, ki jih želimo uresničiti, bodo realizirani le, če bo prevladala naša zavest, da le na ta način lahko pridemo pravočasno do vseh potrebnih objektov.

Že sedaj smo ponosni, da smo uspeli uresničiti pred leti zastavljene cilje. Vse kar je bilo narejeno, je dokaz, da so bila sredstva pravilno naložena in strogo namensko uporabljena. Vsak izmed nas, ki smo sredstva združevali, ima svoj delež v slehernem objektu, ki je zgrajen s takim načinom financiranja.

To je tudi dokaz in potrditev naše pripravljenosti, to je še ena zmaga delovnih ljudi.

Sproti smo spremljali vsa dosedanja prizadevanja pri uresničevanju programa obeh samoprispevkov. Z INDOK informacijami, ki jih dobi vsaka družina pa je predstavljen program, ki ga je potrebno realizirati s tretjim samoprispevkom.

Na razpravah, ki potekajo v zadnjem času, so delavci v temeljnih organizaci-

jah, občini in v krajevnih skupnostih že pokazali veliko zavest in polno razumevanje za doseg zastavljenih ciljev, za soodgovornost do ljudi, ki potrebujejo ali bodo potrebovali objekte, ki jih še moramo zgraditi z združenimi sredstvi.

Sredstva se bodo zbirala na posebnem računu pri samoupravni interesni skupnosti za izgradnjo objektov posebnega družbenega pomena in se bodo uporabljala izključno za namene, sprejete v programu tretjega samoprispevka. Plačevali ga bodo delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju občine Celje po stopnji 1,4 % od osebnih dohodkov in nekaterih drugih prejemkov.

Plačevali bodo tudi upokojnici od neto pokojnin, kmetje od katastrskega dohodka in delovni ljudje, ki samostojno opravljajo obrtno dejavnost ali drugo gospodarsko dejavnost, plačevali ga

bomo tudi od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav.

Samoprispevka pa ne bo potrebno plačevati od socialnih kategorij, otroškega dodatka, štipendij in nagrad učencem in od osebnega dohodka ali pokojnin, ki ne presegajo 8.000 din neto mesečno. Samoprispevka ne bodo plačevali tudi vsi tisti, katerih dohodek na enega družinskega člana ne presega 4.000 din mesečno.

Res je, da s tako zbranimi sredstvi ne bomo naredili vsega, kar je potrebno narediti v naši občini. Ne moremo pa odložiti izgradnje, ki bo za daljšo obdobje zagotavljala oskrbo z vodo, opremljanje bolnišnice z nujno potrebno medicinsko opremo in tista najnujnejša komunalna dela v krajevnih skupnostih, ki zagotavljajo normalne pogoje življenja.

(nadaljevanje na 2. strani)



(Nadaljevanje s prve strani)

Te potrebe pa ni mogoče doseči z rednim financiranjem niti v tako kratkem času, kot ga zagotavlja program tretjega samoprispevka.

Uspešno izglasovan samoprispevek na referendumu 13. junija bo ponoven

Likvidnost v aprilu

V mesecu aprilu se je likvidnostno stanje naše delovne organizacije še dodatno poslabšalo. Na to poslabšanje je v prvi vrsti vplivala nizka realizacija gotovih izdelkov v prvi polovici meseca aprila in upočasnjeno administrativno evidentiranje priliva deviz iz klirinškega področja. Z ozirom na te posledice, so

28/2-82 31/3-82 30/4-83

- žiro računi	44.690	24.279	7.776
- rezervni sklad	69.851	61.988	46.265

s tem, da se sredstva rezervnega sklada tudi v tem obdobju konstantno upora-

66.600 60.400 46.210

iz česar je razvidno, da praktično nimamo nobene likvidnostne rezerve.

V breme sredstev rezervnega sklada smo konec aprila odplačali še ostali 2/3 obveznosti po zaključnem računu 1981 v rezervni sklad republike in občine v višini din 15.720 milijonov din, kar pomeni zmanjšanje dosedanjega razpoložljivega potenciala našega rezervnega sklada.

Pri stanjih žiro računov ugotavljamo, da so bili ob koncu aprila letos najnižji v primerjavi z enakimi obdobji zadnjih dveh let. Delno je na takšno stanje vplivalo tudi odplačilo premostitvenega kredita Ljubljanski banki v Celju, v višini 50 milijonov din za nakup 2.6 milijonov DM, katerih uporabo smo prikazali že v prejšnjem poročilu.

Znano je, da v primeru negativnega stanja nekega tozda uporabljamo interno kreditiranje v okviru delovne organizacije. Na dan 30 aprila letos je bilo medsebojno kreditiranje naslednje:

	terja	dolguje
Metalurgija		25.703
Kemija Celje		18.571
Kemija Mozirje		1.160
Grafika	707	
Vzdrževanje		15.413
Transport	12.350	
Energetika	25.894	
Titanov dioksid		47.283
Veflon	39.243	
DSSS	29.936	
	108.130	108.130

dokaz osveščenosti in pripravljenosti za vsakodnevno reševanje skupnih potreb, tudi z našim lastnim prispevkom, potrjen bo čut soodgovornosti delavcev in občanov.

M. P.

bili pri metalurških in grafičnih kupcih zahtevani avansi na realizacijo, ki je bila iz tega razloga povečana v drugi polovici aprila.

Prikaz stanja sredstev je v 000/din naslednji:

bljajo za likvidnostno premostitev v naslednji primerjalni višini

Iz pregleda je razvidno, da je med tozdi na dan 30/4 - 1982 največji interni dolжник Titanov dioksid in največji interni upnik Veflon.

Gibanje kratkoročnih kreditov, najetih pri naši poslovni banki, je bilo ob koncu preteklih treh mesecev naslednje:

- krediti za izvoz
- krediti za izvozno stimulacijo
- uvozni krediti

Kot posledica zmanjšane izvoza v aprilu, je znižan tudi izvozni kredit, čeprav je le-to najcenejša oblika na - jemanja kreditov.

Menimo, da mora kolektivni poslovni organ z ozirom na prikazan likvidnostni položaj sprejeti določene ukrepe, tako na takojšnji sprostitev prodaje proizvodov predvsem kemijskega

- zaloge

- surevine, material, embalaža
- polproizvodi in gotovi proizv.

Medtem, ko indeks gibanja pri zaloga surovin in materiala v celoti ne kaže večjih odstopanj, pa je indeks povečanja

Izlet za ljubitelje fotografije

Vabimo vse ljubitelje fotografije, da se udeležijo strokovnega izleta v četrtek, dne 10. junija 1982. Zbrali se bomo ob 16. uri na Starem gradu - ob slabem vremenu pa v klubskih prostorih Ljudske tehnike Cinkarne Celje.

S seboj prinesite fotografske aparate. Kdor aparata nima, si ga lahko izposodi pri fotokrožku.

Prijave sprejema tovarišica Angelca Mlaker, na telefonsko številko 686.



28/2-82	31/3-82	30/4-82
171.486	177.694	168.932
4.300	4.300	4.300
7.256	52.462	52.486
183.042	234.456	225.718

programa, kot povečavi izvozne dejavnosti ter tako poživiti obračanje finančnih sredstev.

V nadaljevanju naj navedemo še nekaj kazalnikov iz obdelave periodičnega obračuna per 31/03-1982, ki imajo likvidnostne posledice. Podatki so podani v 000 din za **delovno organizacijo kot celoto**:

31/12-81	31/3-82	Indeks
1	2	2 : 1
561.879	570.218	101,4
166.599	318.282	191,0
728.478	888.500	122,0

zalog polproizvodov in gotovih proizvodov izredno visok.

- Izračun vezave finančnih sredstev v dnevih po posameznih tozdi na dan 31/03-1982 nam v primerjavi s finanč-

nim planom za leto 1982 prikazuje odstopanje dejanskega stanja napram planu;

VEZAVA OBRATNIH SREDSTEV 31/03-1982

T O Z D	TERJATVE DO KUPCEV		ZALOGE MATERIALA RAZREDA 3		ZALOGE GOTOVIH IZDELKOV RAZREDA 6	
	Plan 82	Dejanske	Plan 82	Dejanske	Plan 82	Dejanske
METALURGIJA	29,5	27,9	42,9	32,8	31,3	29,5
KEMIJA CELJE	19,7	29,5	37,9	35,3	28,8	47,4
KEMIJA MOZIRJE	15,0	20,3	35,2	44,3	26,7	40,5
GRAFIKA	17,0	15,0	77,6	105,4	55,4	19,0
VZDRŽEVANJE	15,0	18,0	153,5	339,9	-	-
TRANSPORT	15,0	19,9	30,0	14,9	-	-
ENERGETIKA	15,0	28,4	18,3	10,9	-	-
TITANDIOKSID	58,7	56,2	51,8	84,8	21,5	46,0
VEFLON	15,0	17,6	82,0	174,8	33,5	19,3
		32,8		68,5		36,0

Stopnja zadolženosti in angažiranost lastnih poslovnih sredstev je naslednja:

- a) trajni viri poslovnih sredstev 2.042.902
b) krediti 1.613.050
- dolgoročni 1.333.187
- kratkoročni 279.863
koef. trajni viri: krediti = 1,27

Iz izračuna razmerja med lastnimi in tujimi poslovnimi sredstvi vidimo, da razpolaga delovna organizacija kot celota na 1 dinar kreditov le z 1,27 dinarja lastnih sredstev, kar kaže na dokaj visoko stopnjo zadolženosti.

Lastna poslovna sredstva imamo angažirana za naslednje namene:

Lastna poslovna sredstva imamo angažirana za naslednje namene:

	v 000 din	v %
- za pokritje osnovnih sredstev	1.466.382	71,8
- za pokritje obratnih sredstev	565.850	27,7
- za pokritje izgube	10.670	0,5
	2.042.902	100,0

Angažiranost virov poslovnih sredstev za posamezne vrste naložb je 31/03-1982 naslednja: brez skladov

v 000 din

<u>naložbe</u>			
I. Osnovna sredstva			
<u>in plasmani</u>	2.770.230	- posl. sklad - del za osn. sredstva	1.466.382
		- krediti za osn.sred.	1.294.682
		- drugi viri za pokritje osnovnih sredstev	9.166
Skupaj	2.770.230		
II. Zaloge			
- material	570.218	- posl.sklad za obrat. namene	501.492
- pelpreizvodi in gotovi proizvodi	318.282	- edstep. sred. v traj. uporabi	64.358
Skupaj	888.500	- posl.skl.za kritje izgub	10.671
		- krediti za obrat.sred.	318.369
		- obvez. iz plač. instr.	75.860
		- obvez. do dobavit. - del	497.428
		- finanč.in obrač.razmerja	604.810
		- obvezn. za OD	46.908
		- druge obveznosti	445.333
		- pasivne časovne razmej.	1116.696
		- dohodek	36.801

(Nadaljevanje na 4. strani)

Poslovanje v aprilu

PROIZVODNJA

Fizični obseg proizvodnje je tudi v mesecu aprilu nezadovoljiv. Izredno nizko proizvodnjo ugotavljamo v tozdu Metalurgija, predvsem zaradi za polovico nižje proizvodnje od planirane v Valjarni in Žlebarji. Planirani fizični obseg proizvodnje sta presegla samo Titanov dioksid in Veflon.

PRODAJA

Planirana realizacija iz naslova prodaje je bila dosežena oziroma presežena v Kemiji Mozirje, Grafiki in Veflonu. V Kemiji Mozirje je bila realizacija večja zaradi visokih cen korocinka in visokega fizičnega obsega prodaje osnovnih antikorozijskih barv. Večja realizacija v Grafiki je posledica visokih cen nekaterih tiskarskih plošč in velikega fizičnega obsega prodaje tiskarskih barv. Pri temeljnih organizacijah, ki niso dosegle planirane realizacije iz naslova prodaje, je še vedno problematičen tako fizični obseg prodaje kot doseganje planskih cen.

IZVOZ - UVOZ

Izvozní rezultati v mesecu aprilu so slabi. Izvoz na konvertibilni trg je bil daleč pod pričakovanji. Samo Titanov dioksid je presegel plan izvoza, toda tudi pri tej temeljni organizaciji je izvoz na konvertibilni trg manjši od planiranega. Planirani uvoz je presegla samo temeljna organizacija Veflon.

ZAPOSLENOST PRODUKTIVNOST

Fluktuacija je bila normalna. Izkoriščenost delovnega časa je bila zadovoljiva samo v Titanovem dioksidu in Veflonu. V temeljni organizaciji Metalurgija, Kemija Celje in Kemija Mozirje je bila izkoriščenost delovnega časa kritična. Produktivnost je bila zadovoljiva v Kemiji Celje, medtem ko je zelo zaskrbljujoča v Metalurgiji in Veflonu.

DOHODEK

V Kemiji Celje je bil ustvarjen nižji prihodek, kot v enakem obdobju lanskega leta. Porabljena sredstva rastejo hitreje kot prihodek v Metalurgiji, Grafiki in DSSS. V Metalurgiji in Kemiji Celje imamo nižji dohodek kot v istem obdobju preteklega leta. Glede na plan je dohodkovno najuspešnejši Veflon, medtem ko je v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta dohodkovno najuspešnejša Kemija Mozirje. Akumulacija je porazna v Metalurgiji, Kemiji (Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

III. Denarna sredstva in sredstva v obračunu

1. denarna sredstva	
- žire rač. + blag.	24.358
- devizni rač. akreditivi in druga denarna sredstva	100.758
2. vrednostni papirji	235.324
3. terjatve iz naslova prodaje	483.122
4. druge terjatve iz poslovnih razmerij	243.654
5. fin. in obrač. razmerja	614.959
6. aktivne čas. razmej.	1104.341
Skupaj	2.806.516

IV. Plasmani iz poslovnih sredstev 7.934

V. Poslovna sredstva izven uporabe 15.776

SKUPAJ POSLOVNA SREDSTVA 6.488.956

6.488.956

Iz preseka bilance poslovnih sredstev je mogoče izračun različnih kazalnikov.

Tokrat bomo izračunali strukturo sredstev in virov sredstev:

Kazalniki strukture sredstev na dan 31/03-1982

Osnovna sredstva in dolgoroč. plasmani v skupnih poslovnih sredstvih	=	$\frac{2.770.230}{6.488.956}$	= 42,7
Obratna sredstva (brez zalog) v skupnih poslovnih sredstvih	=	$\frac{2.806.516}{6.488.956}$	= 43,3
Zaloge v skupnih poslovnih sredstvih	=	$\frac{888.500}{6.488.956}$	= 13,7
Kratkoročni plasmani v skupnih poslovnih sredstvih	=	$\frac{7.934}{6.488.956}$	= 0,1
Poslovna sred. izven uporabe v skupnih poslovnih sredstvih	=	$\frac{15.776}{6.488.956}$	= 0,2 100,0

Kazalniki virov sredstev

Trajni viri v skupnih virih poslovnih sred.	=	$\frac{2.042.903}{6.488.956}$	= 31,5
Dolgoročni tuji viri v skupnih virih poslovnih sred.	=	$\frac{1.333.187}{6.488.956}$	= 20,5
Kratkoročni krediti v skupnih virih poslovnih sred.	=	$\frac{279.863}{6.488.956}$	= 4,3
Odnos kratkor. virov posl. sred. napram dolgoročnim virom poslovnih sredstev	=	$\frac{279.863}{1.333.187}$	= 21,0
Odnos dolgoroč. tujih virov napram trajnim virom poslovnih sredstev	=	$\frac{1.333.187}{2.042.903}$	= 65,3

J. Dimec

Poudarki iz resolucije 9. kongresa ZKS

Uresničevanje ustave ostaja temeljna smer in izhodišče boja Zveze komunistov Slovenije za osvoboditev dela - kot preraščanja zgodovinsko pogojenih družbenoekonomskih neenakosti in odvisnosti ljudi pri delu - in za celovito ustvarjanje in uveljavljanje socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, v katerih vsak delovni človek enakopravno z drugimi delovnimi ljudmi odloča o svojem delu, pogojih za delo in o njegovih sadovih, o svojih in skupnih interesih ter usmerja družbeni razvoj, izvršuje oblast in upravlja druge družbene zadeve.

Zavedamo se, da ne moremo in ne smemo dogmatsko in samozadovoljno vztrajati pri doseženem, ker so za revolucioniranje tokov družbenega razvoja, posebej za utrjevanje odločilne vloge delavca pri upravljanju z družbeno akumulacijo, nujne družbene spremembe in ustvarjalno vnašanje novih spoznanj v našo družbeno prakso. Pri zagotavljanju trajnega in uspešnega razvoja ter stabilnih gospodarskih in socialnih razmer in pri obrambi naše neodvisnosti, svobode, neurvščenosti in federativne ureditve, za nas ni druge poti kot razvijanje socialističnega samoupravljanja, ne glede na številne težave in protislovja.

Probleme in težave, s katerimi smo soočeni, smo sposobni obvladati, a biti moramo dosledni pri uresničevanju naših strateških opredelitev: samoupravljanja kot enotnega sistema družbenoekonomskih odnosov; odločilne vloge delavskega razreda in delovnih ljudi pri upravljanju družbe; svobode, enakopravnosti ter bratstva in enotnosti vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Pri premagovanju sedanjih gospodarskih težav se moramo opreti predvsem na lastne sile. Izrabiti moramo ogromne notranje rezerve, ki jih imamo v naravnih bogastvih, v proizvodnih in delovnih zmogljivostih združenega dela in v socialističnih samoupravnih družbenolastninskih odnosih. Te rezerve ima sleherna celica in skupnost združenega dela in sleherna krajevna in družbenopolitična skupnost. V njih so veliki dodatni viri za povečevanje družbenega proizvoda in za bistveno povečevanje lastne, skupne in družbene produktivnosti dela in za vse bolj učinkovito uporabo sredstev tekoče in razširjene reprodukcije.

Njihova ustrezna gospodarska izraba je odločilna za to, da uspešno in učinkovito premagamo sedanje gospodarske težave brez večjih gospodarskih in družbenih pretresov in da čimprej preidemo k razgibanemu in pospešenemu gospo-

darskemu razvoju na trdnih gospodarskih in družbenih temeljih socialističnega samoupravljanja.

Znanstveno-raziskovalno in izobraževalno delo mora spodbujati in se vključevati v uresničevanje sprotnih in razvojnih nalog združenega dela in celotne družbe, širiti in odpirati poti za humanizacijo dela in življenja, za bogatitev kulturnega ustvarjanja delavcev in delovnih ljudi ter prispevati k osvoboditvi dela in človeka. Uspešno uresničevanje teh usmeritev in ustvarjanje večjega dohodka na podlagi bolj kakovostnega dela in proizvodnje je tudi porok za izboljšanje življenjskega standarda in socialne varnosti delovnih ljudi in občanov.

Iz informacij RS
za obveščanje
v združenem delu

Vpliv amortizacijskih stopenj na dohodek

Z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o amortizaciji osnovnih sredstev temeljnih organizacij združenega dela (Ur. l. SFRJ št 65/81) je predpisana nova nomenklatura sredstev za obračunavanje amortizacije po novih amortizacijskih stopnjah. Nova nomenklatura sredstev je precej številnejša od prejšnje in daje večji poudarek namembnosti uporabe osnovnih sredstev z ozirom na panogo dejavnosti, v katero spada toz. Poleg novih skupin so uvedene še podskupine, ki se še nadalje razčlenjujejo na različne amortizacijske stopnje v okviru delov skupin. Nove amortizacijske stopnje so občutno višje in imajo naslednji cilj:

1. gibanje stroškov obračunane amortizacije uskladiti z rastjo celotnega prihodka, materialnih stroškov in dohodka
2. preprečiti pojav zmanjšanja udeležbe amortizacije v strukturi razdelitve celotnega prihodka in prelivanja v sredstva za osebne dohodke in skupno porabo.

Največje povečanje stopenj je izvršeno za objekte potniškega gospodarstva, za objekte vodnega gospodarstva, raziskovanj in eksploatacije rud, nafte in zemeljskega plina, objekte in opremo pomorskega rečnega in jezerskega prometa, opremo za obdelavo podatkov laboratorijsko opremo ter druge merilne, kontrolne instrumente in opremo.

Razen novih amortizacijskih stopenj, ki so vplivale na povečanje mase amortizacije v DO za 15 %, je na povečanje v

večji meri vplivala tudi izvršena revalorizacija osnovnih sredstev konec leta 1981, ko se je povečala osnova pri gradbenih objektih za 32 % pri opremi pa za 57 %. Skupno je revalorizacija povečala osnovo za 45 %. Seveda pa so glede na različno dejavnost po toz. nove stopnje amortizacije in revalorizacije različno vplivale na povečanje amortizacije, kar je razvidno iz naslednjega pregleda:

Kot je iz tabele razvidno, je kombinacija povečanja nabavne vrednosti osnovnih sredstev ob revalorizaciji in povečanju stopenj amortizacije s spremembo zakona o amortizaciji, vplivala na porast sredstev amortizacije v delov-

ni organizaciji za 83 %.

Glavni cilj povečanja stopenj amortizacije v smeri prevzerih stabilizacijskih ukrepov za umirjenje in družbeno usmerjanje investicij, je povečanje materialne osnove združenega dela in zboljšanje metod za usmerjanje in prevzemanje investicijskih aktivnosti. Pri tem se daje prioriteta investicijam v dejavnostih, za katere je predviden hitrejši razvoj po družbenem planu Jugoslavije za obdobje od 1981 do 1985.

Dohodek je zaradi navedenega obra-

(Nadaljevanje na 6. strani)

PREDLAGAJ NEKAJ KORISTNEGA KORISTIL BOŠ SEBI, KORISTIL BOŠ TEMELJNI ORGANIZACIJI, KORISTIL BOŠ CINKARNI

PRI SVOJEM DELU:

išči prihranek v materialu in energiji
išči prihranek v krajšem izdelovalnem času

išči pocenitev proizvoda

išči boljše kvaliteto proizvodov

išči boljši izkoristek strojev

išči boljše delovne razmere - zmanjšanje fiz. napora

išči boljše tehnično, delovno in požarno varnost

išči in najdi boljše organizacijo dela

NAJDI NEKAJ KORISTNEGA

predlagaš lahko drugačen način dela

predlagaš lahko spremembe na delovnem mestu, obratu,
temeljni organizaciji ali drugi temeljni organizaciji

VSAK TVOJ PREDLOG, KI BO SMISELN, KORISTEN IN
UPORABEN

V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI, BO NAGRAJEN S
1000 DIN.

Če bo predlog realiziran, bo nagrajen v skladu s samoupravnim sporazumom o inventivni dejavnosti. Predlog pošlji analitiku inovacij

Informacije in pomoč ti lahko nudijo:

Komisija za inventivno dejavnost v TOZD

Društvo DIATI

Analitik inovacij

Gospodarski položaj je danes v svetu in pri nas zelo težak. Težka je nabava materiala, surovin, rezervnih delov, uvoz, izvoz, kar velja tudi za Cinkarno.

Koristni predlogi predstavljajo pot k izboljšanju.

Komisija za inventivno dejavnost CINKARNE CELJE

(Nadaljevanje s 5. strani)

čuna amortizacije za 11 % nižji kot bi bil, če bi veljale stare stopnje. Obveznosti iz dohodka se niso znižale, v ustreznem znesku, ker so vezane na različne osnove, kjer pa je osnova dohodek, so se temu primerno povečale stopnje prispevkov ali davkov.

Posredno vplivajo nove stopnje amortizacije na zmanjšanje čistega do-

hodka in s tem na zmanjšanje sredstev za izločanje v razširitev materialne osnove dela, rezerve ter splošno in skupno porabo.

Zato mora vsaka tozid pregledati, v koliki meri vpliva na njen finančni rezultat nov način obračunavanja amortizacije in pravočasno sprejeti ukrepe za nadomestitev izpadlega dohodka.

TOZD	Predračun amortizacije osn. sredstev			Indeks	
	pred revalor.OŠ	po revalor.OŠ po star.stop.	po revalor.OŠ po novih stop.	4:2	4:3
DSSS	2.445.732	3.793.633	6.059.173	248	160
Metalurgija	38.177.971	73.256.817	72.718.268	190	100
Kemija, C.	6.723.647	10.142.040	11.194.680	167	110
Kemija, M.	1.058.796	1.449.759	1.910.862	180	132
Grafika	14.414.764	22.924.616	31.442.487	218	137
Vzdrževanje	2.780.989	3.759.250	6.082.500	219	162
Transport	4.500.835	6.314.400	7.762.643	172	123
Energetika	2.498.945	3.554.599	4.119.290	165	116
TiO ₂	111.183.259	167.092.750	194.237.525	175	116
Veflon	2.505.957	3.487.611	4.467.895	178	128
S k u p a j	186.290.895	295.775.475	339.995.323	183	115

TOZD	Faktor revalorizacije			Faktor amortizacije iz starih na nove stopnje
	gradb.obj.	oprema	skupaj	
DSSS	1,36	1,32	1,35	1,60
Metalurgija	1,24	1,65	1,48	1,00
Kemija, C.	1,36	1,53	1,43	1,10
Kemija, M.	1,36	1,56	1,46	1,32
Grafika	1,41	1,57	1,51	1,37
Vzdrževanje	1,36	1,49	1,43	1,62
Transport	1,34	1,30	1,30	1,23
Energetika	1,32	1,43	1,35	1,16
TiO ₂	1,34	1,56	1,45	1,18
Veflon	1,36	1,50	1,44	1,28
Skupaj	1,32	1,57	1,45	1,15

Marija Bernjak

POSLOVANJE V APRILU (nadaljevanje s 3. strani)

Celje in Grafiki, zaskrbljujoče visoka pa to, da je to temeljna organizacija skup- je v Transportu in skladiščih, glede na nega pomena.

TOZD	proizv. plan	prodaja plan	izvoz plan	uvoz plan	izvoz k. plan	uvoz k. plan	produk- tivnost
METALURGIJA	65,90						
KEMIJA CELJE	98,07	75,77	73,51	21,45	60,4	0,01	-7,13
KEMIJA		74,31					
MOZIRJE	81,74	105,03	-	59,68	-	61,01	-1,61
GRAFIKA	91,91	110,66	26,74	26,73	26,74	26,73	-2,98
TiO ₂	104,66	79,92	115,74	16,94	84,34	14,90	-1,59
VEFLON	103,12	102,79	-	168,17	-	168,17	-25,12

D. Jereb

vprašanja ° odgovori na vprašanja ° odgovori na vprašanja

V razpravah ob sprejemanju zaključnega računa za leto 1981 so delavci temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti skupnih služb postavili več vprašanj, ki se nanašajo na investicijsko izgradnjo in srednjeročno usmeritev Cinkarne; kdaj bodo v javni razpravi akti o delitvi sredstev za osebne dohodke ter nova ocenitev del in nalog; kako poteka financiranje delovne skupnosti skupnih služb; zakaj je nastala

razlika med predlogom in čistopisom pravilnika o delovnem času.

Odgovore na ta vprašanja so pripravili strokovni delavci ustreznih služb in jih bodo obravnavali samoupravni organi ter družbenopolitične organizacije v Cinkarni.

Za to številko Cinkarnarja pa smo pripravili izvlečke iz teh odgovorov.

OCENA ZAHTEVNOSTI DEL IN NALOG TER SAMOUPRAVNI AKTI O DELITVI OSEBNIH DOHODKOV

Izdelava osnutkov samoupravnih aktov, ocene zahtevnosti del in nalog ter aktov o delitvi osebnih dohodkov, zahtevajo temeljito pripravo strokovnih predlogov, ki bodo zagotavljali uresničevanje ciljev politike »za enako delo in rezultate dela približno enak osebni dohodek« in bodo pripeljali k enotnejšemu in stimulativnejšemu urejanju delitve osebnih dohodkov in nadomestil, ki pripadajo delavcem iz dela v naši delovni organizaciji.

Strokovni predlogi samoupravnih aktov bodo oblikovani na osnovi zakona o združenem delu, zakona o delovnih razmerjih, samoupravnega sporazuma o združevanju v delovno organizacijo, statuta delovne organizacije ter v skladu z družbenim dogovorom o skupnih osnovah za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, skupnimi metodološkimi izhodišči za ugotavljanje zahtevnosti del in nalog, osnovami in merili za ugotavljanje zahtevnosti in uspešnosti dela delavcev, ki opravljajo dela in naloge poslovnih organov v gospodarstvu ter izhodišči za oblikovanje višine izplačil iz sredstev sklada skupne porabe v organizacijah združenega dela. Pred oblikovanjem osnutkov teh aktov je potrebno opraviti določena dela, ki potekajo v več fazah.

- Določiti je treba kriterije in potrebne dimenzije za posamezni izbrani kriterij.

Izbrane kriterije bomo uporabili pri ugotavljanju zahtevnosti dela. Do njih smo prišli s pomočjo dveh anket, ki smo ju izvedli meseca maja 1981, na reprezentančnem vzorcu okoli 200 delavcev iz različnih delovnih področij.

- Kreiranje sheme **analiza dela**, ki je tehnični in sistematični pripomoček, s pomočjo katerega bomo zbirali vse informacije o delu.

- Oblikovanje osnutka in čistopisa **navodila za dokončno izdelavo razvida del in nalog - analize dela in pogojev, ki jih mora izpolnjevati delavec za uspešno opravljanje dela**.

Pri oblikovanju omenjenega navodila, smo se na delovnem sestanku, 3. novembra 1981, na katerem so bili prisotni vsi člani delovnega tima, dogovorili naslednje:

- Za izpolnjevanje rubrik 8 (uporabljen material) in 9 (delovna sredstva in pripomočki za delo), se pripravita šifranta, ki bi bila kot priloga omenjenemu navodilu. Šifranta izdelava služba za organizacijo poslovanja, v sodelovanju s tehnologijo.

- V osnutku sheme **analiza dela** in omenjenega navodila je bilo predvideno, da rubriko 10 (globalna analiza znanja) izpolnjujejo analitiki. Na predlog

Na podlagi Ustave SRS, 44. člena Zakona o združenem delu, Zakona o ravnanju z odpadki (Uradni list SRS št. 8/78) in Družbenega dogovora o varstvu okolja v občini Celje, je delavski svet delovne organizacije Cinkarna Celje na seji dne potem, ko so o tem predhodno odločali delavski sveti temeljnih organizacij in DSSS sprejel naslednji

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O VARSTVU OKOLJA

I. Splošne določbe

1. člen

Zaradi smotrnejšega izkoriščanja in varstva dobrin splošnega pomena, varstva vrednot človekovega okolja, človekovega zdravja in počutja ter zaradi varstva živali in naravnih rastlinskih sistemov so delavci v DO Cinkarna Celje dolžni in upravičeni:

- preprečevati in omejevati nastajanje odpadkov
- skrbeti za ponovno uporabo odpadkov
- ravnati z odpadki smotno, neškodljivo in primerno okolju.

2. člen

Odpadek je vsaka snov ali predmet v plinastem, tekočem ali trdem stanju, ki je v času, obliki ali prostoru, kot se izloča iz procesa reprodukcije, proizvodnje, prometa ali porabe, proizvajalcem ali porabnikom nepotreben, nadložen ali škodljiv.

3. člen

Razlikujemo:

- odpadke, ki se ponovno uporabljajo v proizvodnji, kjer nastajajo ali v naravnih reprodukcijskih procesih
- odpadke, ki se po predelavi ponovno uporabljajo kot sekundarne surovine
- odpadke, ki se še ne uporabljajo in ki jih odlagamo na zato določena mesta v okolju nepredelane ali predelane po posebnih postopkih, ki jih napravijo neškodljive.

4. člen

Z odpadki je potrebno ravnati tako, da niso ogroženi, prizadeti ali moteni:

- človekovo zdravje ali počutje
- naravni viri, živalski in rastlinski sistemi
- varna in nemotena ter s stališča primernosti oz. ustreznosti izdelkom, urejena proizvodnja
- njihova uporabnost za predelavo v sekundarne surovine

5. člen

Ravnanje z odpadki obsega:

- zbiranje, sortiranje, prevažanje in skladiščenje

- vračanje odpadkov v proizvodne procese in naravna presnavljanja
- strokovno opravljena nevtralizacija, zdravlju in okolici škodljivih odpadkov
- nadzorovano odlaganje, kompostiranje ali sežiganje odpadkov
- rekultiviranje opuščenih odlagališč.

II. Naloga, nosilci in organizacija ravnanja z odpadki

6. člen

Smotrno in urejeno ravnanje z odpadki je obveznost vseh delavcev DO Cinkarne Celje.

7. člen

Kot prednostne naloge na področju varstva okolja v DO Cinkarna Celje štejejo.

- zmanjševanje onesnaževanja voda
- zmanjševanje onesnaževanja zraka
- urediti ravnanje in odlaganje odpadkov po sodobnih načelih odlaganja in ponovne uporabe
- zmanjšati hrup v obratih, delavnicah in okolju
- preprečevati širjenje sevanja
- izboljšati mikroklimatske pogoje na delovnih mestih.

8. člen

Za uresničevanje nalog navdernih v 7. členu sporazuma ter drugih nalog s področja varstva okolja, ki so določene z zakonskimi predpisi, so delavci DO Cinkarne Celje izoblikovali Oddelek za varstvo okolja, ki je v sestavi DSSS. Oddelek za varstvo okolja je strokovna služba, ki daje predloge ter usmerja, kontrolira in dokumentira vso dejavnost in napore za zmanjšanje škodljivih vplivov.

9. člen

Poleg tega je v DO Cinkarna Celje še poseben programski vodja za varstvo okolja, ki usklajuje, usmerja in povezuje dela in naloge ekonomsko ekološke sanacije DO.

Programski vodja uresničuje naloge s področja investicij širšega pomena.

10. člen

Za varstvo okolja je pristojen podpredsednik KPO za področje razvoja, investicij in varstva okolja.

11. člen

V TOZD je za uresničevanje ukrepov za varstvo okolja odgovoren direktor TOZD, ki je dolžna, da aktivno sodeluje pri zmanjšanju škodljivih vplivov reprodukcijskega procesa na okolje. V DSSS so za to zadolženi vodje služb. O svojem delu poročajo oddelku za varstvo okolja in podpredsedniku KPO.

12. člen

Poglavitne naloge Oddelka za varstvo okolja so:

- a) usmerja, spremlja, dokumentira in analizira tekoče delo v TOZD in DSSS

- b) zbira poročila direktorjev TOZD in vodij služb o vplivih in ukrepih za varstvo okolja, ter jih analizira
- c) pripravlja delovne in razvojne programe za varstvo okolja
- d) za strokovno delo razvija posamezne metode in sisteme pokazateljev
- e) redno kontrolira ter nadzira izvajanje nalog iz varstva okolja ter predlaga ustrezne ukrepe
- f) predlaga vračanje uporabnih odpadkov v proizvodni proces
- g) sodeluje pri izdelavi investicijskih programov
- h) sodeluje pri inventivnih predlogih
- i) sodeluje pri rekonstrukcijah delovnih naprav in ovrednoti njihov vpliv na okolje
- j) popularizira in izobražuje na področju problematike varstva okolja
- k) poroča o stanju varstva okolja podpredsedniku KPO
- l) strokovno sodeluje z inštituti
- m) spremlja zakonodajo, strokovno literaturo, tehnične dosežke, skrbi za sodobno opremljenost ter zagotavlja lasten razvoj in izobraževanje.

13. člen

Za reševanje nalog iz varstva okolja so pristojni podpredsednik KPO, programski vodja za ekologijo in vodja Oddelka za varstvo okolja. V ta namen se povezujejo z drugimi organizacijami združenega dela, strokovnimi in upravnimi organi pogodbeno in s samoupravnim sporazumevanjem.

14. člen

Na podlagi tega samoupravnega sporazuma o varstvu okolja so v DO Cinkarna Celje izdani pravilniki in poslovniki, ki podrobneje urejajo varstvo okolja.

III. Financiranje

15. člen

Za odpravljanje vzrokov onesnaževanja okolja zagotavlja potrebna sredstva vsak TOZD v sestavi DO Cinkarna Celje.

Za naloge, ki pa so skupnega pomena za celotno DO pa TOZD združujejo sredstva na ravni DO Cinkarne Celje.

16. člen

Za delo Oddelka za varstvo okolja se zagotavljajo potrebna sredstva po načelu svobodne menjave dela med TOZD in DSSS.

17. člen

Višina potrebnih sredstev v TOZD in višina združenih sredstev na ravni DO se sporazumno dogovori in določi z letnim planom in planom za srednjeročno obdobje.

IV. Odgovornost

18. člen

Odgovornost je moralna, materialna in disciplinska.

19. člen

Vsako krivdno kršenje dolžnosti varovanja dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja ali neupoštevanje določil Samoupravnega sporazuma, pravilnikov in poslovnikov pomeni hujšo kršitev delovne obveznosti in discipline.

20. člen

Materialno škodo je delavec dolžan povrniti, če jo povzroči namenoma ali iz velike malomarnosti in je bila njegova krivda ter višina škode ugotovljena v disciplinskem postopku.

21. člen

Direktor TOZD in vodja služb DSSS so za svoje delo na področju varstva okolja odgovorni moralno in materialno.

Obratovodja je moralno in materialno odgovoren zaradi posledic, ki nastanejo zaradi nezadostne skrbnosti pri normalnem poteku proizvodnje in neupoštevanja predpisov.

Vsak izmenovodja je dolžan vestno in skrbno upoštevati vsa navodila in smernice, ki so mu bile izdane ali na kakšen drug način posredovane od pristojnih delavcev za delo na območju za katerega odgovarja.

Vsak delavec tudi odgovarja moralno in materialno za vso škodo, ki bi uregnila nastati zaradi nepravilnega ravnanja z napravami.

Za opravljanje zadanih nalog se mora vsak delavec udeležiti izobraževanja in opraviti preizkus znanja.

22. člen

V. Prehodne določbe

Za celovito in popolno informiranje občanov o vprašanju uresničevanja varstva okolja v delovni organizaciji Cinkarna, so zadolženi in pooblaščen: člani KPO, programski vodja za ekologijo in vodja oddelka za varstvo okolja.

VI. Končne določbe

23. člen

Samoupravni sporazum o varstvu okolja je veljaven v DO Cinkarna Celje z dnem, ko je bil sprejet na delavskem svetu DO, potem, ko je bil predhodno sprejet na delavskih svetih TOZD in DSSS.

24. člen

Določbe tega samoupravnega sporazuma se lahko spremenijo ali dopolnijo na način, kot je bil sprejet samoupravni sporazum.

Razpis štipendij Titovega sklada SR Slovenije

Skupščina Titovega sklada za štipendiranje mladih delavcev in otrok delavcev SR Slovenije razpisuje v šol. letu 1982/83 145 štipendij za mlade delavce:

- ki se odločajo za izobraževanje iz dela ali ob delu
- ki imajo najmanj dve leti delovne dobe in niso starejši od 30 let
- ki so s svojim dosedanjim delom, prizadevnostjo in ustvarjalnostjo dosegli nadpovprečne delovne rezultate v svojih delovnih okoljih ter
- ki so družbeno aktivni v družbenopolitičnih organizacijah samoupravnih in delegatskih organih, družbenih organizacijah in društvih.

Predlog za podelitev štipendije mora vsebovati:

- utemeljitev predlagatelja o ustreznosti kandidata (nadarjenosti in marljivosti ter družbenopolitičnim udejstvovanjem)
- kadrovskega interesa oziroma zagotovilo predlagatelja ali drugega pristojnega organa v občini o kadrovskih potrebah in zagotovilo o zaposlitvi po končanem študiju.

Izbira kandidatov

O podelitvi štipendij sklada razpravljajo in odločajo izvršni organi v skladu s samoupravnimi sporazumi o štipendiranju v občinah.

- za mlade delavce pristojni organi v občinah, kjer imajo sedež organizacije združenega dela oziroma delovne skupnosti, ki predlagajo kandidata, in sicer do 30. junija 1982.

Prednosti kriterija pri izbiri štipendistov

a) pri mladih delavcih imajo ob enakem izpolnjevanju razpisanih pogojev prednost kandidati:

- ki izhajajo iz vrst neposrednih proizvajalcev v materialni proizvodnji in ki se odločajo za nadaljnje izobraževanje v smeri svojega osnovnega poklica oziroma dejavnosti.
- ki so glede na svoje materialno stanje v slabšem družbenoekonomskem položaju.

Morebitne spore v zvezi z neupoštevanjem razpisnih kriterijev pri podeljevanju štipendij bodo reševali organi Titovega sklada Slovenije v skladu z določili spremenjenih pravil Titovega sklada, ki jih bo sprejela skupščina Titovega sklada predvidoma v mesecu maju 1982.

(Povzeto iz revije Mladina, štev. 14, 8 aprila 1982)

Delovanje učencev v Šolskem kovinarskem in metalurškem centru v Štorah

Ni dolgo tega, ko smo poklicali po telefonu Šolski kovinarski in metalurški center v Štorah, kjer imamo 43 naših štipendistov in poprosili nadzornika praktičnega pouka Janeza Hladnika, če bi nam hotel približe predstaviti njihovo šolo,

od šolske prehrane do krožkov, ki delujejo na šoli. Dogovorili smo se za dan in čas; tovariš Hladnik pa nam je posvetil dve uri, da bi vsaj delno izvedeli to, kar nas je zanimalo.

Na njihovi šoli je 776 učencev. To so: strojni ključavničarji, brusilci, strugarji rezkalci, orodjarji, ključavničarji in metalurgi. Učenci so različne narodnosti, zato je delo z njimi morda nekoliko težje, dokler se vsaj delno ne nauče slovenskega jezika, nekateri pa ga po končanem triletnem šolanju obvladajo zelo dobro.

Najvišji samoupravni organ učencev je skupnost učencev, ki združuje vse učence teoretičnega in praktičnega pouka. Predsedstvo skupnosti učencev predstavljajo: predsednik, tajnik, blagajnik, predsednik komisije za učni uspeh, predsednik komisije za disciplino, rediteljstvo in dežurstvo, predsednik komisije za mladinske ure in interesne dejavnosti ter predsednik marksistične komisije.

V skupnosti učencev sta iz vsakega razreda po dva učenca. Ti delegati, če jih lahko tako imenujemo, potem iz raznih konferenc, kjer se dogovarjajo o različnih problemih, poročajo nazaj v svoje delovno okolje. Predsedstvo se sestaja redno. Obravnavajo:

- učni uspeh učencev po potrebi, sicer ob vsaki redovalni konferenci
- aktivno sodelujejo na šolskih proslavah
- skrbijo za red in disciplino na šoli
- skrbijo za socialno šibke učence in izostajanje učencev od pouka.

Njihov mentor je tovariš Janez Hladnik. Učenci se pri praktičnem pouku najprej učijo, pozneje v tretjem letniku pa izdelujejo razne izdelke po naročilu. Za to delo prejme skupnost učencev plačilo od podjetja, za katerega delajo.

O 1 % tega denarja odločajo učenci sami in ga porabijo tako, kot se dogovorijo na sestankih. Do sedaj so največ tega denarja porabili za končne izlete, ker pač tretji letnik največ pripomore k ustvarjanju tega dohodka.

V letošnjem šolskem letu so razpisali denarno nagrado za najboljše oddelke po uspehu v znesku: per tisoč, tri tisoč in dva tisoč dinarjev za prvo, drugo in tretje mesto.

V njihovih okoljih so organizirane tudi solidarnostne akcije, kjer učenci pomagajo svojim sošolcem, če jih doleti elementarna nesreča ipd.

Dobro imajo urejeno šolsko prehrano. Ponašajo se s svojo razdeljevalnico hrane-bifejem gostinske enote iz Železarne. Učenci imajo regresirano prehrano. Tako tudi Cinkarna prispeva za svoje štipendiste štiristo dinarjev mesečno za vsakega.

Na koncu razgovora nas je nadzornik praktičnega pouka peljal še v delavnice, kjer učenci s svojimi predavatelji spreminjajo teorijo v prakso. Razporejeni so po razredih in po strokah. Občutek smo imeli, da se morajo tam veliko naučiti, saj imajo precej strojev od raznovrstnih varilnih aparatov, do stružnic in zato lahko opravljajo razne storitve po naročilu. Tako postane tudi motivacija mnogo večja, saj učenec ve, da se bo element, ki ga izdeljuje, nekje uporabil.

Kako pa delujejo na šoli razni krožki in kako se učenci vključujejo v te krožke vam bomo povedali v prihodnji številki MCC.

Urednica MCC I. T.

Aktivnost cinkarniških mladincev na področju kulturnega udejstvovanja

Veliko delavcev naše delovne organizacije je vključenih v razne kulturne dejavnosti kot so: pevski zbori, folklorne skupine, recitatorske skupine, dramske skupine in razne druge dejavnosti.

Tokrat bi vam radi predstavili dramsko skupino delavskega prosvetnega društva »Svoboda Zagrad«. V letošnji sezoni so že sodelovali na raznih kulturnih prireditvah v njihovi krajevni skupnosti z recitali in enodejankami. Predstavili so se z otroško pravljico igrice Grudica v režiji Marjane Stegu in s komedijo v dveh dejanjih Veter v vejah sasafrasa, katero je režiral Beno Cizelj. Razveseljivo je, da igralci izhajajo pretežno iz vrst mladih, kar daje skupini v prihodnosti, ob dobrem strokovnem delu, še večji razmah.

Iz naše delovne organizacije v društvu Svoboda sodelujejo: Franc Dorn, Miran Gobec, Ivan Šalej, Lenart Horvatič, Damjana Brumec, Drago Podvornik in Jože Veranič. Njihov predsednik je tovariš Vinko Bobnič. K sodelovanju vabijo vse, ki ljubijo petje in lepo besedo. Dobrodošli bi bili tudi vsi tisti, ki so večji strokovnih del to so: mizarji, šivilje, električarji in drugi, ki bi lahko vsak po svoje prispevali, da bi se naša kulturna osveščenost še bolj razvijala.

Mladi cinkarnarji, vključite se in postanite član društva Svobode Zagrad, ki je lani slavilo visoki jubilej - 50. obletnico delovanja!

I. Tirnanič

Že veste, kateri so predsedniki mladine iz posameznih tozdov v Cinkarni?

Predsednik koordinacije je Silvo Ramšak. Ostali predsedniki osnovnih organizacij so:

DSSS - Erika Esih

Titanov dioksid - Osman Garagič

Metalurgija - Miroslav Milosavljevič

Vzdrževanje - Dušan Zagožen

Transport - Franc Pavlovič

Grafika - Ana Stepič (še ni uradno potrjena)

Kemija - Milenko Baltić

Veflon - Bojan Vrešak.

V prihodnji številki vam bomo predstavili vse imenovane predsednike, in tako nekoliko podrobneje izvedeli kaj o delovanju mladih v naši delovni organizaciji.

V banki smo izvedeli

MLADA ZAKONCA IN STANOVANJE

V današnji rubriki o bančnem poslovanju vam bomo skušali natresti čimveč možnosti, kako lahko začnete varčevati, da si lahko pridobite pravico do bančnega posojila za stanovanje. Mnogo je bralcev, ki že krepko delajo na svojem rednem delovnem mestu, prejemajo vsak mesec plačilo, pa vendar ne vedo, kako bi začeli, da bi se lahko nekega dne osamosvojili. Pišite nam, kaj vas recimo še zanima o stanovanjskih posojilih ali pa o vsem kar je v zvezi z bančnim poslovanjem. Pišite na uredništvo Mladine, s pripisom na kuverti Za bančne nasvete.

Ko fant in dekle prvič spregovorita, da bi rada živela skupaj, se skoraj vedno pojavi nerešljivo vprašanje - kje bova pa stanovala? Podnajemniške sobice kaj kmalu načnejo dobro razpoloženje med obema. Še slabše je živeti pod taščino streho, zato kaj kmalu pade odločitev - priti do lastnega stanovanja, pa če je še tako majhno, samo da bova skupaj - sama in zadovoljna.

V Ljubljanski banki združeni banki vam bodo dali tanko zeleno brošurico, na kateri piše Pravilnik o stanovanjskih posojilih občanom. Če bosta fant in dekle ali skupaj kot mlada zakonca začela razmišljati o stanovanju s startno osnovo nič denarja, potem bosta v pravilniku gotovo našla pot do ključa.

Tri osnovne poti ponuja banka za varčevanje z dinarji:

- namensko varčevanje z rednimi mesečnimi plogi
- namensko varčevanje z enkratnim plogom
- vezava predhodno namensko privarčevanih sredstev

1. PRIMER - namensko varčevanje z rednimi mesečnimi plogi. Vsak mesec položite v banki 2.000 dinarjev. Po treh letih ste namensko privarčevali 72.000 dinarjev. Na privarčevano vsoto boste dobili v banki 190 odstotkov posojila, kar znaša na vašo vsoto (72.000 dinarjev) 136.000 dinarjev. Tako po treh letih že razpolagate z 208.000 dinarji za stanovanje (posojilo boste odplačevali deset let, vsak mesec po 1.134 dinarjev).

Daljše dobe varčevanja seveda zvišajo odstotek posojila (pri štirih letih 240 odstotkov, pri petih letih 300 odstotkov, pri šestih letih 400 odstotkov in tako naprej).

2. PRIMER - namensko varčevanje z enkratnim plogom. Enkratno vsoto-recimo 50.000 dinarjev - položite v banko in jo vežete tri leta. Po treh letih boste dobili 230 odstotkov posojila ali 115.000 dinarjev, skupaj s privarčevanimi sredstvi 50.000 dinarjev in 115.000 dinarjev) boste tako imeli 156.000 dinarjev za nakup stanovanja. Posojilo boste odplačevali deset let po 954 dinarjev na mesec.

Daljše dobe namenskega varčevanja z enkratnim plogom seveda višjo odstotek posojila (za štiri leta 290 odstotkov, za pet let 360 odstotkov, za šest let 420 odstotkov in tako naprej).

3. PRIMER - vezava prehodno namensko privarčevanih sredstev. Najprej morate predhodno varčevati, da si privarčujete vsoto za vezavo. Varčevati morate vsaj tri leta (z enkratnimi ali mesečnimi plogi) ter po varčevalni dobi vezati privarčevana sredstva za določen čas (najmanj tri leta): če ste recimo tri leta dajali vsak mesec na hranilno knjižico 2.000 dinarjev, ste privarčevali 72.000 dinarjev, ki jih boste vezali naslednja tri leta in si takoj pridobili posojilo v višini 350 odstotkov privarčevane vsote ali v našem primeru 252.000 dinarjev. Deset let boste vsak mesec odplačevali 2.673 dinarjev.

Lahko se odločite, da predhodno privarčevana sredstva vežete za dalj časa in si tako pridobite večje posojilo (vezava za 4 leta pomeni 400 odstotno posojilo, 5 let 450 odstotno, 6 let 550 odstotno in tako naprej).

(Mladina štev. 10, 11. marca 1982)

vodje službe za organizacijo poslovanja, smo se dogovorili, da ZOP Ljubljana na posebnem obrazcu pripravi za vsako nalogo v členitvi poslovnega sistema globalno analizo znanja, ki obsega smer in stopnjo izobrazbe ter delovne izkušnje. V mesecu novembru 1981 smo skupaj z vodjo AOP službe in vodjo službe za organizacijo poslovanja ugotovili, da rubrike 6 (neposredno nadrejeno delo) in rubriko 7 (neposredno podrejena dela) ne more izpisati AOP služba.

Omenjeno navodilo smo razdelili vsem izbranim analitikom v DO in izvedli dve instruktaži (12. novembra 1981 in 19. januarja 1982) s ciljem, da dosežemo enoten način vnašanja podatkov v shemo **analiza dela**, ki je sestavni del **razvida del in nalog**.

Glavna vzroka, da je prišlo do tako dolgega premora med prvo in drugo instruktažo sta bila:

- nedokončana mikroorganizacijska zgradba in
- računalniški izpis - spisek del in nalog (delovno mesto), za katero delavec sklone delovno razmerje, kar je temeljni pogoj za pričetek faze dela zbiranja podatkov o delu (analiza dela) in priprave pravilnika o razvidu del in nalog.

Na delovnem sestanku 19. februarja 1982, na katerem so bili prisotni tudi člani KPO in predstavnika ZOP smo se dogovorili naslednje:

- ZOP pripravi zaznambo enakosti del (vsebinska enakost) po različnih organizacijskih enotah (samo za uporabo na področju ocene zahtevnosti del)
- ZOP v najkrajšem času pripravi globalno analizo znanja za vsako nalogo v členitvi poslovnega sistema DO
- Cinkarna v enem tednu pripravi izdelavo šifrantov za uporabljen material in delovna sredstva ter pripomočke za delo.
- na členitvi poslovnega sistema DO označi vse naloge, ki so sankcionirane za gospodarski prekršek in kazensko odgovornost
- služba za organizacijo poslovanja se obvezuje, da pripravi potrebni informaciji o delu (nadrejenost in podrejenost).

Ko so bili dani vsi pogoji, smo pričeli s fazo izbiranja tipičnih delovnih mest in določanja odnosov med njimi.

Tipična dela (delovna mesta) bomo uporabili za umirjanje instrumenta ocenjevalne zahtevnosti del, kajti naš cilj je, da morajo biti dobljeni rezultati enaki željenim.

Skoraj v vseh delovnih okoljih smo ob razgovorih zaslutiti, da niso najbolj zadovoljni s kvaliteto spiskov del in nalog, ki jih mora delavec opravljati.

Ker pa je za naše delo potrebna zelo precizna priprava podatkov, smo 12.

marca 1982, od KPO in službe za organizacijo poslovanja, zahtevali pisno garancijo, da so spiski del in nalog kvaliteto opisani in usklajeni v organizacijskih enotah DO. Obljubljeno nam je bilo, da bomo pisno garancijo prejeli do 15. maja 1982. S sprejemom le-te, bi lahko začeli zbirati podatke o delu.

Med tem časom sta bila pripravljena tudi šifrant za uporabljen material in za delovna sredstva in pripomočki za delo.

Potekale pa so tudi faze dela pri pripravi naslednjih osnutkov strokovnih predlogov:

- metodologija za ugotavljanje zahtevnosti dela,
- metodologija za ugotavljanje dejanskega prispevka in
- samoupravni sporazum o enotnih načelih in merilih delitve dohodka, čiste dohodka in sredstev za osebne dohodke.

V enem mesecu po končanem zbiranju podatkov o delu (delo analitikov), bodo znani rezultati ocene zahtevnosti del in nalog. V mesecu septembru 1982, pa bi bilo možno pripraviti strokovne predloge vseh samoupravnih aktov s področja delitve osebnih dohodkov.

Ta napoved bo uresničljiva ob največjem prizadevanju in visoki stopnji intenzitete dela vseh udeležencev, ki so vključeni v priprave.

ZAKAJ RAZLIKA MED OSNUTKOM IN ČISTOPISOM PRAVILNIKA O DELOVNEM ČASU?

Postopek sprejemanja vsakega samoupravnega akta poteka v več fazah. Ko je osnutek pripravljen, razpravljajo o njem samoupravni organi in družbenopolitične organizacije. Predlagatelj takega akta zbere vse pripombe in predloge, ki so jih podali udeleženci razprave ter osnutek dopolni z vsemi koristnimi oziroma pozitivnimi pripombami.

Tak izpopolnjen osnutek, ki ga imenujemo predlog, gre ponovno v javno razpravo oziroma v potrditev na sa-

moupravne organe. O njem seveda razpravljajo tudi družbenopolitične organizacije in ostali odgovorni dejavniki. Vsi primerni oziroma koristni predlogi, ki se upoštevajo, se nato vnesejo v tako imenovani čistopis samoupravnega akta oziroma pravilnika. Zaradi takega načina sprejemanja samoupravnih aktov nastajajo razlike med osnutkom in čistopisom.

Zakaj sta v pravilniku zajeti dve obliki delovnega časa?

Razlike, ki izhajajo iz značaja del v delovni organizaciji so narekovale uvedbo dveh oblik delovnega časa:

- **premakljivi delovni čas**, kjer je dnevna časovna obveza 8 ur samo še obračunska kategorija, delavec pa lahko opravi dnevno večje ali manjše število delovnih ur, kar je podrobno opredeljeno v pravilniku;
- **premični delovni čas** s svobodno izbiro, kjer dnevna časovna obveza ostaja nespremenjena glede na tip delovnega časa (8 ali 7 ur), spreminja pa se lahko le prihod na delo oziroma odhod z dela v okviru določenih intervalov.

KAKO SE FINANCIRA DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB?

Delovna skupnost skupnih služb opravlja za temeljne organizacije združenega dela številne strokovne naloge. To delo plačujejo temeljne organizacije iz prihodka in dohodka. Financiranje delovne skupnosti skupnih služb pomeni za tozde fiksni strošek, ki se med tozdi deli po dogovorjenem ključu.

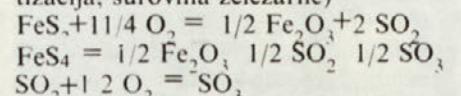
Za leto 1982 še ni bilo mogoče uvesti svobodne menjave dela, ki bi bilo odvisno od prispevka, ki ga daje delovna skupnost k rezultatom dela tozdv, vrste, obsega in kvalitete del, ki jih opravlja delovna skupnost in od poslovnih rezultatov tozdv. To so onemogočali pogoji na tržišču, nekatere neizdelane osnove in analize uvajanja sistema svobodne menjave dela kot sistema financiranja.

Analiza razvojnih možnosti dolgoročnega razvoja

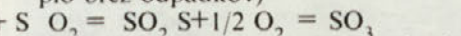
Piše: Dani Podpečan

(Nadaljevanje s prejšnje številke)

b) ferosulfatna linija - (odpadni ferosulfat iz proizvodnje titanovega belila) žveplo ali pirit, ogorki, odprodaja, peletizacija, surovina železarne)

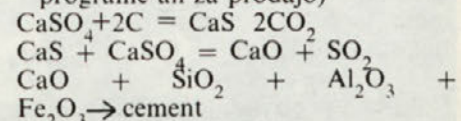


- S⁻kislina (zagon konec leta 1982, žveplo brez odpadkov)



- nova kislina - (Termični razpad odpadne žveplene kisline iz proizvodnje

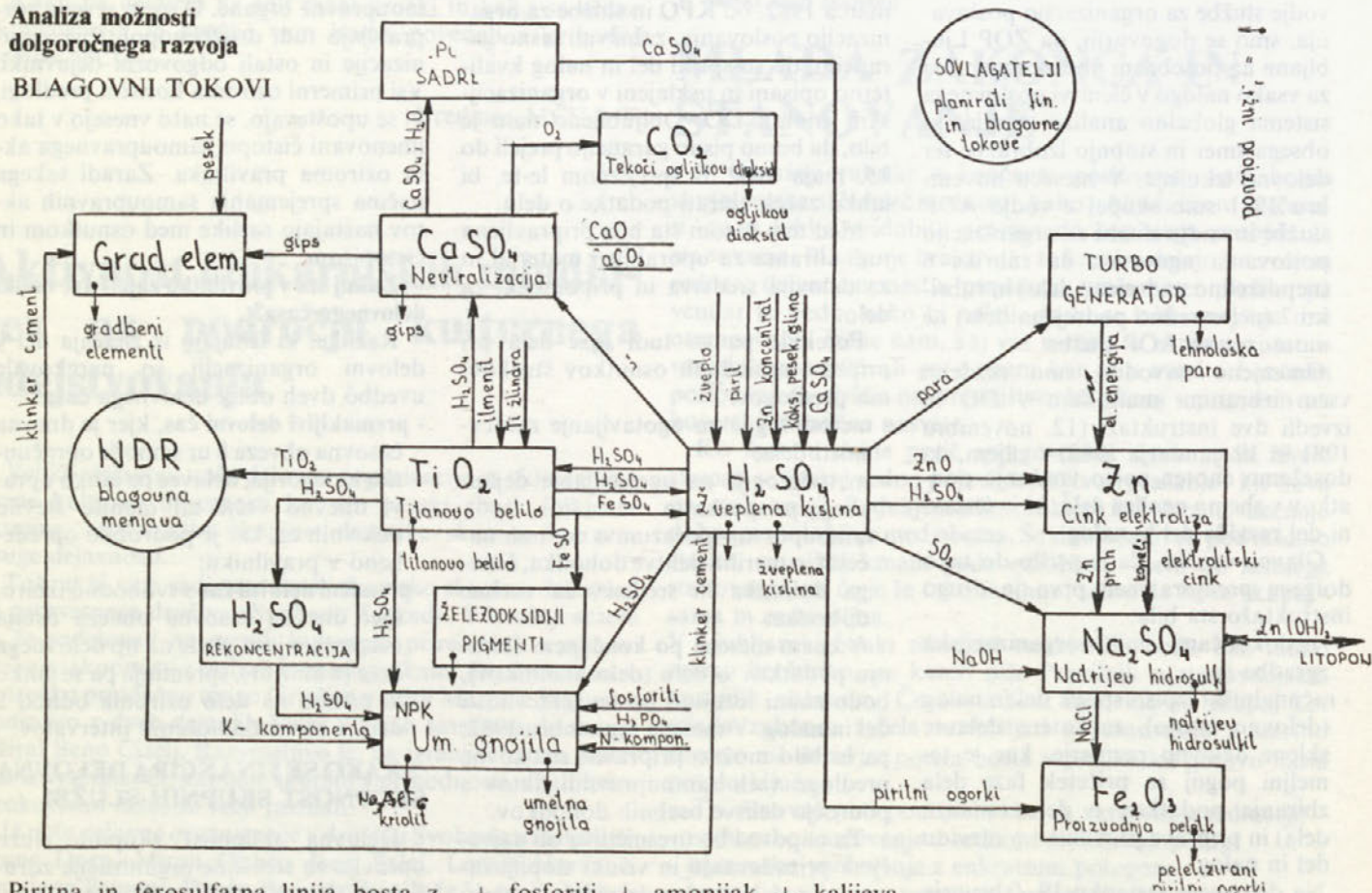
titanovega belila) $\text{H}_2\text{SO}_4 = \text{SO}_3 + \text{H}_2\text{O}$
 - (termični razpad nevtralizirane odpadne žveplene kisline, to je sadre iz deponije ali sveže+koks+pesek+piritni ogorki = klinker cement za gradbene programe ali za prodajo)



$\text{SO}_2 + 1/2 \text{O}_2 = \text{SO}_3$
 Žveplene kisline je dovolj za potrebe SRS in povečano lastno proizvodnjo.

(Nadaljevanje na 8. strani)

**Analiza možnosti
dolgoročnega razvoja
BLAGOVNI TOKOVI**



Piritna in ferosulfatna linija bosta z dvojno katalizo in dodatnim pranjem ekološko neoporečeni ob 30 % povečani proizvodnji.

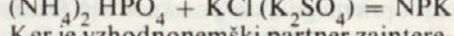
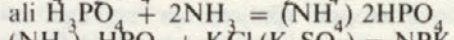
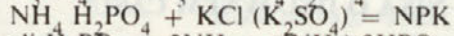
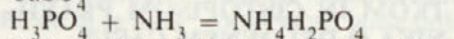
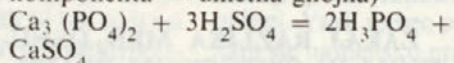
Strateška in osnovna je proizvodnja **titanovega belila**. Obstoječa tovarna bo z intenzifikacijo dala 26.000 t letno, z novo 22.000 t, pa bo celotna zmogljivost 48.000 t letno. Smotrnost razširitve je utemeljena, ker je poraba v Jugoslaviji 15.000 t letno, v NDR pa 25.000 t letno in naša proizvodnja ne krije potreb. Z povečavo proizvodnje bi uporabljali vse rezerve v spremljajočih objektih (komunikacijske poti, kanalizacijo, pripravo vode, proizvodnja pare). Obstoječa proizvodnja je edina za obe deželi, Jugoslavijo in NDR, interes za sovlaganje pa je podala še Romunija.

Preveriti je potrebno še možnost proizvodnje kovinskega titana, ki bi imela še vojaško - strateški pomen.

Kemičnih reakcij proizvodnje, tudi grobo, ni možno pisati zato podajamo le operacije: razklop, dekantiranje, redukcija, hidroliza, pranje, pigmentacija, kalcinacija (ilmenit + titanova žlindra + žveplena kislina + odpadno železo → titanovo belilo, ferosulfat in odpadna kislina, ki jo z apnom CaO nevtraliziramo v sadro, ki jo deponiramo v Bukovžlaku) $H_2SO_4 + CaO = CaSO_4 + H_2O$

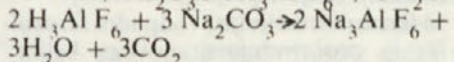
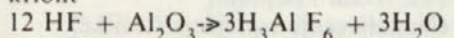
Naložba v proizvodnjo **umetnih gnojil** je ekološko pogojena za razreševanje odpadne žveplene kisline od proizvodnje titanovega belila (razredčena odpadna kislina + koncentrirana sveža kislina

+ fosforiti + amonijak + kalijeve komponenta = umetna gnojila)



Ker je vzhodnonemški partner zainteresiran za dobave in podvojitev kapacitet titanovega belila, bi za reševanje ekološke prispeval kalijevo in dušikovo komponento. Zainteresirani romunski partner pa bi izboljšal konvertibilno stanje proizvodnje. Partner iz NDR, ob plačevanju izvoza titanovega belila z blagovno menjavo blaga, ki se običajno plačuje s konvertibilno valuto, ni več klirinški plačnik.

Nadležen plin fluorovodik, ki nastane pri proizvodnji umetnih gnojil pa nevtraliziramo v tržni proizvod **kriolit**, ki ga rabimo pri proizvodnji aluminija (fluorovodik + glinica + soda → kriolit)

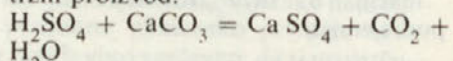


Raba **odpadne žveplene kisline** od proizvodnje titanovega belila višje koncentracije tip 20 %, je torej možna v proizvodnji umetnih gnojil. Možno je tudi kroženje žveplene kisline v proizvodnji titanovega belila, vendar jo je potrebno koncentrirati in čistiti. To ni enostavno. Koncentriranje te kisline pa pride v poštev brez čiščenja v proizvodnji umetnih gnojil (kislino v več stopnjah izparu-

jemo, po možnosti pri znižanem pritisku.

Nikakor za regeneracijo ne pride v poštev pralna odpadna kislina nižje koncentracije tip 5 %. Njo bo potrebno še vedno nevtralizirati. Predlagana je nevtralizacija v dveh stopnjah. V prvi stopnji do pH = 1,5 s prašnim kalcitom, v drugi stopnji pa kot delamo sedaj s prašnim apnom do pH = 8. Izpadlo sadro v prvi stopnji lahko prevedemo v tržni proizvod mavca - gips, sadro iz druge stopnje pa odlagamo v odlagališče. Odlagališče se počasneje polni, a deponirana sadra se lahko potroši za že opisano proizvodnjo žveplene kisline in klinker cementa.

Pri nevtralizaciji s kalcitom (prva stopnja) izhaja **ogljikov dioksid** plin, ki ga lovimo, čistimo in utekočinimo in je tržni proizvod.



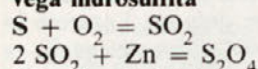
Dobljena kvaliteta mavca je ocenjena zelo dobro in je primerna za različne mavčne izdelke ali za gradbeniška sredstva. Skupaj s klinker cementom pa je možna proizvodnja **gradbenih elementov**.

Naložba v **železooksidne pigmente**, ki je trenutno v stopnji zaključitve finančnega kroga in bo zgrajena v srednjeročnem obdobju do 1985 leta, tudi predstavlja ekološko-tehnološko zaokrožitev. Ta investicija je glede na cilje preustrojitve gospodarstva idealna. Osnovna su-

rovina je mali del odpadnega ferosulfata ($\text{FeSO}_4 \cdot 7 \text{H}_2\text{O}$) iz proizvodnje titanovega belila. Rabimo še odpadne železove odrezke ter nekaj natrijeve lužine, vode in energetskih virov, da dobimo visoko kvalitetne sintetične železooksidne pigmente. Proizvodnja je ekološko povsem zaključena, ker ne daje stranskih produktov. Cilji preustrojitve pa so doseženi: iz ostankov proizvodnj, z malo energije, brez ekoloških posledic, z veliko znanja in malo delovne sile dobimo iskan proizvod doma in v tujini.

Elektroliza cinka tudi zaključuje krog. Cinkovi koncentracije so zagotovljeni (sovlaganje v SR Makedonijo in dosejanje ter nove količine rudnikov svinca in topilnica Mežica). Z njo si zagotovimo surovino za celoten program predelave cinka. $\text{ZnO} + \text{H}_2\text{SO}_4 = \text{ZnSO}_4 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{ZnSO}_4 + e = \text{Zn} + \text{SO}_4$. Dodatno potrebno električno energijo za elektrolizo proizvedemo sami s **turbogeneratorjem**, v kratkem močno napeto paro, ki nastane pri proizvodnji žveplene kisline, porabimo do ogrevalne pare ali kondenziramo (energetski krog).

Ker imamo zagotovljene glavne surovine, to je cink in žveplo, je smiselno obnoviti opuščeno proizvodnjo **natrijevega hidrosulfita**



Odpadno kuhinjsko sol pa uporabimo pri **peletizaciji odpadnih pirnitnih ogorkov**. Iz peletk pa se pridobiva železo in ostale kovine, ki jih peletke vsebujejo.

Ko bodo opisane možnosti strokovno obdelane, se bodo odkrili še nadaljnji krogi. Upravičenost za naložbe v analizi razvojnih možnosti predvidenih in možnih objektov bo podana šele po izdelavi naslednjih izračunov:

- analiza surovin in dobaviteljev.
- analiza ravnotežja blagovnih tokov (proizvodov in ostankov) v DO in s tem odločitev in dokončna potrditev zmogljivosti za nove objekte
- reprodukcijska povezanost
- energetsko stanje
- prostorsko stanje
- tržne analize in tržni potencial
- analiza kadrov in zaposlovanja
- določitev višine naložb
- možnosti finansiranja, iskanje združevanja sredstev
- itd.

Dokončno in odločilno vlogo v potrditvi dolgoročnega plana bodo odigrale družbeno politični krogi občine Celje, SR Slovenije in ne nazadnje tudi SFRJ, ko bodo ocenjevali družbeno potrebnost predlaganih naložb. Istočasno pa bodo preverjali devizno bilanco v celovitosti dolgoročnega plana in devizno bilanco vsake naložbe posebej. Vsi proizvodi so zanimivi za konvertibilni izvoz. Delež izvoza tudi že načrtujemo.

Eno prvih potrditev pravilnega pri-

stopa izdelave dolgoročnega plana, njegovih izhodišč in ciljev ter ekološke zaokroženosti smo že imeli 17. 2. 1982 na Odboru za razvoj našega splošnega

Uspešen nastop naših ekip

9. maja 1982 so v okviru sektorskega tekmovanja civilne zaštite - ekip prve medicinske pomoči, (PMP) poleg ekip Železarn Štore, KS Svetina in KS Štore, nastopile tudi naše ekipe.

Cinkarna je prijavila vse svoje ekipe, to je pet ekip. Vsaka ekipa je bila sestavljena iz šestih članov razdeljenih v dve trojki. Priprave na tekmovanje niso bile takšne kot bi lahko bile, vendar pa so bile prirejene tako, da so od vsakega posameznika zahtevale več lastnega dela in večjo angažiranost vseh članov.

Tekmovanja se je udeležilo vseh pet ekip, članice in člani pa so kljub slabemu vremenu pokazali zavzetost in dobro voljo. Samo tekmovanje se je pričelo ob 8. uri v parku železarjev na Teharjih. Najprej je bil preizkus v triaži, potem pa praktični preizkus. Popolnoma pravilno sta triažo opravili le dve naši trojki, vse ostale pa so se na tem delu tekmovanja slabo izkazale. V naslednjem delu tekmovanja pa se je pokazala vsa moč in znanje naših ekip. Pokazalo se je, da člani naše enote zelo dobro obvladajo praktične naloge, katere jim je postavljala komisija.

Skupno je na tekmovanju sodelovalo 20 ekip, rezultati pa so naslednji:

1. mesto Železarna Štore
2. mesto Cinkarna Celje
3. mesto KS Svetina
4. mesto KS Štore
5. mesto Železarna Štore
6. mesto KS Štore
7. mesto Cinkarna Celje
8. mesto Cinkarna Celje
9. mesto Cinkarna Celje
17. mesto Cinkarna Celje

Rezultati tekmovanja so pokazali, da ima Cinkarna na tem sektorju verjetno najboljšo enoto PMP, saj so kar 4 naše ekipe med prvimi desetimi, naša prva

združenja kemijske in gumarske industrije SR Slovenije v informativni obliki. Sledijo študijske stopnje.

(Nadaljevanje prihodnjič)

ekipa v sestavi: Vera Zupanc, Dobrila Milošević, Marija Pečnik, Marija Krajšek, Cvetka Sedlar in Judita Koželj, ki je zasedla 2 mesto, pa bo prav gotovo tudi v vrhu v občinskem merilu.

Žal končnih rezultatov za vse sektorje še ni, vendar pa po sedaj dobljenih rezultatih lahko z gotovostjo trdimo, da bodo naše ekipe tudi v občinskem merilu prav pri vrhu, kar je za vse nas velika spodbuda in še večja obveznost.

Zoran JUSTIN

ŠPORT

TECITE Z NAMI

Minilo je slabo leto, odkar je bila v Cinkarni ustanovljena nova športnorekreativna sekcija z naslovom »Tekaška sekcija«. V njej je združeno 23 članov našega kolektiva vseh poklicev in starosti. Delo sekcije je potekalo po programu, ki smo ga sprejeli na ustanovnem sestanku. Delovanje sekcije je bilo izredno dinamično, organizirali smo skupne treninge na suhem in na snegu.

Udeležili smo se tudi več tekmovanj. Prvo takšno tekmovanje je bilo v Mislinju, katerega sta se udeležila najbolj izkušena člana sekcije, tovariša Červan in Vidmar. Na Rogli smo se udeležili občinskega prvenstva Celja v tekih za leto 1982 z dokaj dobrimi uvrstitvami.

Slovo od zimske dejavnosti pa je bila udeležba naše sekcije na množičnem teku v Logarski dolini. Tega teka se je udeležilo 12 tekačev naše sekcije. Rezultati so bili objavljeni v Ljubljanskem dnevniku. Posebej je potrebno pohvaliti tov. Kamenška, ki je s 23. mestom dosegel zelo dobro uvrstitev, če upoštevamo, da se je s tekom šele začel ukvarjati. Pohvaliti je potrebno tudi vse ostale (Nadaljevanje na 10. strani)



Člani naše tekaške sekcije pred štartom

tekmovalce, ki so vložili vse svoje napore za čim boljšo uvrstitev.

V sekciji smo imeli tudi določene probleme, kot je nabava mazila za teke, ker je brez njih skoraj nemogoče sodelovati na tekmovanjih in organizirati treninge. Iznajdljivosti se moramo zahvaliti, da smo pri vseh teh problemih okoli mazil, nabava tekaških dresov in druge opreme imeli dokaj srečno roko.

Kakšen je naš cilj? Želimo, da se v

naše vrste vključi čim več članov našega kolektiva ne glede na poklic, starost in spol. Naše geslo je čim več družabnosti in gibanja v naravi. To so osnovni faktorji za boljši in lepši bioritem življenja. Pridite in tecite z nami!

Vse informacije o možnostih treninga in sodelovanja v sekciji dobite pri tovarišu Branku Mescu, telefon 715.

Franc Smeh

Cinkarnarjeva pošta

Odziv na članek «Zakaj tako?»

Zazrli smo se, a ne skozi okno, kot tov. Marija Pečnik, ampak z jezo v njen članek iz zadnje številke Cinkarnarja, v katerem se huduje nad parkiranjem avtociستern. Omenjena tovarišica piše, da ji naše avtociستerne zastirajo pogled in smradijo pisarniške prostore z izpušnimi plini. Dvomimo, da je imenovana tovarišica ob 4.45 uri, ko mi ogrevamo motorje, že na delovnem mestu, čeravno je dobro, da ve, da se tudi nam šteje delovni čas od 6.00 ure naprej. Ob 5.00 uri mi že odpeljemo, zato takrat cistern na tem prostoru ni več. Splošno je namreč tudi znano, da se po pisarnah pred začetkom dela pije še kava in to takrat, ko smo mi že daleč na poti. Ko pa se popoldne vracamo in parkiramo cistern na ta mesta, so tudi pisarne že prazne.

Kam pa bi prišli, če bi vsi gledali samo skozi okno?

Užaljeni
šoferji avtociستern

Pripis uredništva

V prejšnji številki Cinkarnarja smo objavili sestavek, v katerem se tovarišica Pečnikova zavzema za ureditev okolja, v katerem živimo in delamo, kar verjetno ni samo njena želja, marveč večine zaposlenih v naši delovni organizaciji.

Tako kot njo je še marsikoga prizadelo podiranje dreves, ki so preživela verjetno najtežje obdobje neprimernih ekoloških razmer in časov, ko ureditvi našega okolja nismo posvečali prevelike pozornosti. Vprašljivo je tudi, ali je ta prostor res najbolj primeren za parkiranje težkih vozil, ko vemo, da ta teren ni predviden za take obremenitve, poleg tega pa je prepreden z različnimi kanali. Voznikom avtociستern se sicer opravičujemo, kajti sestavek ni bil namenjen samo njim, ki resnično zgodaj odidejo na pot, temveč vsem voznikom vozil z dizelskimi motorji, ki pri parkiranju zelo neradi ustavijo stroje.

Samoupravni sporazum o varstvu okolja

Družbeni dogovor o varstvu okolja v občini Celje za obdobje 1981-1986 v 8. členu vsem organizacijam združenega dela in samoupravnim interesnim skupnostim določa, da v samoupravnih splošnih aktih dopolnijo določbe o varstvu okolja, ki morajo biti vsklajeni z zakoni in družbenim dogovorom.

samo zaradi njegove pretirane trme pri planiranju. Povedal mu je tudi to, da je vse samoupravne organe tako rekoč prisilil, da so sprejeli omenjeni nerealni plan. Direktorju marketinga je na nekem koordinacijskem sestanku javno povedal, da je posledica deviznih težav predvsem v njegovi neelastičnosti in nezadostni strokovni izobrazbi. Dokazuje je podkrepil z dejstvom, da uvozno-izvozni referenti še materinščine ne obvladajo dovolj, ne pa kakšen tuj jezik. Na kolegiju razvojne službe je udaril po mizi in se zadril: »Tovariši, ne vem kakšne so naše razvojne usmeritve, vendar mislim, da v naši lesni stroki tehnologiji z izobrazbo iz prehranske smeri

ne bodo kaj prida prispevali k kvalitetnemu razvoju. Malce ironično je še pristavil: Edino, če morda mislimo bukovke treske uporabljati za tople sendviče...

Takšnemu nesramnemu početju tovariša Franca so odgovorni sklenili napraviti konec. Kaj takšnega... so zmajevali z glavami. Kako si le upa kritizirati. Kritika je za kritike v literaturi ali pa pri filmu. V »fabriškem« življenju pa kritika odpade. Saj je dovolj raznih drugih problemov.

Ker je tovariš ravno to leto bil izvoljen za predsednika sindikata, se ga niso mogli kar tako tebi nič meni mič odkriti. Vse skupaj je bilo treba napraviti nadvse taktno oziroma uglajeno.

Na splošno začudenje vseh zaposlenih se je kariera tovariša Franca bliskovito dvignila. Od družbenopolitičnih organizacij so na službo organov samoupravljanja prišla nadvse ugodna priporočila. O njem so pisali samo v superlativih. V pičlem mesecu je postal nosilec številnih funkcij. Poleg že omenjenega predsednika sindikata so se v njegovi »zbirki« znašle še naslednje funkcije: »predsednik delavske kontrole, predsednik stanovanjske komisije, predsednik komisije za varstvo okolja, predsednik športno-rekreativne komisije, predsednik samoupravne delovne kontrole in namestnik vodje združene delegacije za zaposlovanje. Pri zadnji funkciji je bil namestnik zaradi tega, ker je bilo popolnoma jasno, da tovariša, ki je bil izvoljen za vodjo delegacije zaradi delovnega mesta trgovskega potnika, tako ne bo na nobeno sejo. No, vidite, tukaj je nastopila doba, ko so se ramena tovariša Franca začela upogibati oziroma povešati. Hoditi je moral iz sestanka na sestanek. Njegove delovne naloge pa so ostale seveda neopracovane.

Direktor je zaradi njegovega nevostnega in malomarnega dela uvedel proti njemu disciplinski postopek. Tako je tovariš Franc sedaj povsem brez moči. O kritiziranju slabosti v fabriki ne more niti v sanjah pomisliti, kajti vsaka kritika bi mu kot bumerang priletela naravnost v glavo. Iz šibe božje kot smo ga nekaj časa klicali je postal tovariš Franc plašen, kompromisom potrjen povprečnež....

Amadeo Dolenc

Bolela ga je noga

Marjan je šel k zdravniku. Ni se mu ljubilo delat.

»Tovariš zdravnik, tako me boli desna noga, da komaj hodim«. Zdravnik ga pregleda in mu predpiše mazilo ter en mesec bolniške. Marjan pa ves nasmejan skoči proti vratom. »Čujte, ali niste dejali, da vas boli desna noga«?

»Oprostite, čisto sem pozabil s katero nogo sem ravnokar šepal.

Ob odhodu v pokoj se lepo zahvaljujem vsem sodelavcem, ki ste mi podarili lepo darilo in mi bo drag spomin na vas.

Ivan Hercegonja

Humor

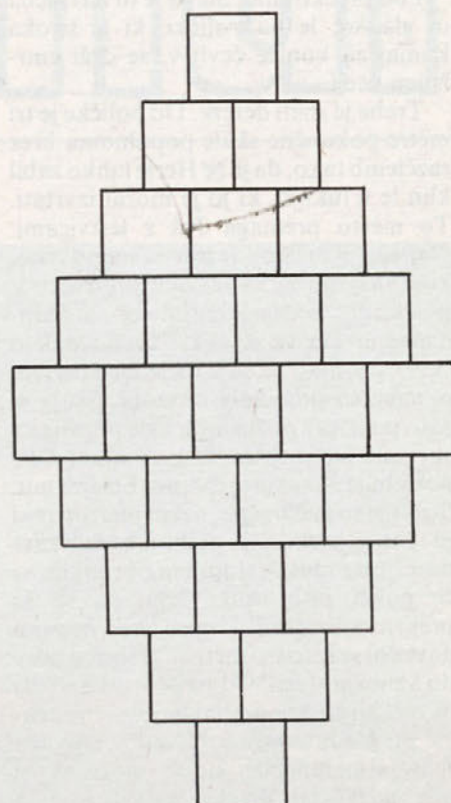
Plamen pod vodo

Obraz tovariša Franca je zadnje čase postal blede-sive barve. Njegova rame na so postala povešena, kot da bi telo upogibalo težko, najmanj stokilogramsko breme. Dober, pa tudi slab opazovalec bi dejal, da se je tovariš Franc v nekaj tednih vidno postaral. Marsikdo morda ne ve vzroka, čeprav je popolnoma jasno, kaj je tovariša Franca tako vidno zlomilo. Veste, omenjeni tovariš je bil nekaj časa, če se lahko tako izrazim v malce duhovitem žargonu, »šiba božja«. Na sestanku delavskega sveta je direktorju povedal v obraz, da so polletni rezultati poslovanja slabi

PREGLED FAKTORJEV, KI VPLIVAJO NA OBRAČUN OD – v aprilu

Vrednost točke za izračun osnovne vrednosti del je 1,38 din.

STROŠKOVNO MESTO	Faktor variab. dela	Povp. fakt. točk za norme	Povp. fak. za uspeš. dela	Skupni faktor
DSSS				3,45 (povpr.)
0100 Poslovodni organ DO	3,45			3,45
0101 Služba za var. pri delu	3,45			3,45
0102 Služba kakovosti	3,45			3,45
0103 Posebna finančna sl.	3,45			3,45
0104 Kadrovska služba	3,45			3,45
0105 Pravno sam. služba	3,45			3,45
0106 Splošna služba	3,45			3,45
0107 Družbeni štandard	3,45			3,45
0108 Računovodska služba	3,45			3,45
0109 Sl. za plan. anal. in inter. k.	3,45			3,45
0110 Služba organ. poslovanja	3,45			3,45
0111 Služba za AOP	3,45			3,45
0112 Razvojna služba	3,45			3,45
0113 Investicijska služba	3,45			3,45
0114 Marketing	3,45			3,48
TOZD METALURGIJA				(povpr.)
0215 Skupne službe TOZD	3,48			3,48
0216 Keramika	3,22	0,36		3,58
0217 Sušilnica ferosulfata	3,46			3,46
0218 Žveplova kislina PIK	3,40			3,40
0219 Žveplova kislina KKČ	3,46			3,46
0220 Pražarna ferosulfata	3,48			3,48
0221 Žveplova kis. iz ferosul.	3,46			3,46
0222 Cinkov prah	3,47			3,47
0223 Sekundarni cink	3,45			3,45
0224 Rondele in čašice	3,48			3,48
0225 Žičarna	3,48			3,48
0226 Žlebarna	3,45			3,45
0227 Valjarna	3,48			3,48
0228 Nova valjarna	3,48			3,48
0229 Žveplova kislina S	-			-
TOZD KEMIJA CELJE				3,47 (povpr.)
0330 Skupne službe TOZD	3,47			3,47
0331 Barvila	3,45			3,45
0333 Litopon	3,45			3,45
0334 Cinkovo belilo	3,53			3,53
0335 Modri baker	3,39	0,10		3,49
0336 Rastni substrati	3,45			3,45
0338 Mase za gradbeništvo	3,45			3,45
TOZD KEMIJA MOZIRJE				3,45 (povpr.)
0441 Skupne službe TOZD	3,29	0,08		3,37
0442 Barve in premazi	3,20	0,37		3,57
0443 Barvili - juboflor	3,16	0,29		3,45
TOZD GRAFIKA				3,47 (povpr.)
0545 Skupne službe TOZD	3,47			3,47
0546 Tiskarna	3,47			3,47
0547 Tiskarske plošče	3,47			3,47
0548 Preparati za grafiko	3,47			3,47
0549 Tiskarske barve	3,47			3,47
0550 Veziva in organoli	3,47			3,47
TOZD VZDRŽEVANJE				3,45 (povpr.)
0654 Skupne službe TOZD	3,45			3,45
0655 Operat. vzdr. opreme za TiO ₂ met.	3,45			3,45
0656 Operat. vzdr. opr. za	3,45			3,45
0657 Op. vzdr. opr. za kem. gr. vel.	3,45			3,45
0658 Centralne stroj. del.	3,45			3,45
0659 Centralne elek. in ARM d.	3,43	0,02		3,45
0660 Vzdr. teh. obj. in zaš. sr.	3,45			3,45
0661 Skladišča				3,45 (povpr.)
TOZD TRANSPORT IN SKLADIŠČA				3,45
0775 Skupne službe TOZD	3,45			3,45
0776 Notranji žel. transport	3,45			3,45
0777 Notr. tr. z vil. in del. st.	3,00	0,45		3,45
0778 Skladišča	2,73	0,72		3,45
0779 Zunanji cestni transp.	3,00	0,45		3,45
0780 Vzdrž. transportnih voz.	3,45			3,45
0781 Osebni avtomobili	3,16	0,29		3,45
TOZD ENERGETIKA				3,45 (povpr.)
0862 Skupne službe TOZD	3,45			3,45
0863 Para za kurilno olje	3,45			3,45
0865 Voda	3,45			3,45
0866 Plin	3,45			3,45
0867 Komprimiran zrak	3,45			3,45
0868 Električna energija	3,45			3,45
TOZD TITANOV DIOKSID				3,55 (povpr.)
0991 Skupne službe TOZD	1,67		2,952	3,55
0996 Nevtralizacija	1,67		2,952	3,55
0998 Končna obdelava	1,67		2,952	3,55
0999 Osnovna proizvodnja	1,67		2,952	3,55
TOZD VEFLON				3,85 (povpr.)
1069 Skupne službe TOZD	3,73			3,73
1070 Elementi za agres. med.	2,71	1,17		3,88
1071 Galvana	2,92	0,97		3,88
1072 Predelava PTFE	3,50	0,37		3,87
1073 Pred. gume in umet. mat.	2,86	1,01		3,87



VRETENO - 2

1. prva črka abecede, 2. avt. ozn. Makarske, 3. stara mama, 4. malajska blaznost, 5. kos, del, 6. težko duševno stanje, 7. bivši kitajski voditelj, 8. italij, kamion, 9. meter.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta Jakoba Kneza, se zahvaljujem vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti. Posebna zahvala delavkam iz pralnice in šivalnice za darovani venec

Žalujoča hčerka
Marta z otroki

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in žene, Antonije Kristan, se zahvaljujemo vsem sodelavcem, govorniku, osnovni organizaciji sindikata za darovane vence in cvetje ter vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti.

Žalujoči mož Stanko, sin
Zmago z Marjeto

Herletova pozimi

Piše: Slavko Cankar
(Nadaljevanje s prejšnje številke)

Pod prečko smo. Stena je tu navpična in gladka, le na polički, ki je široka komaj za konice čevljev, se drži zmrznjen sneg.

Treba je sneti dereze. Do poličke je tri metre pokončne skale popolnoma brez razčlemb tako, da je že Herle lahko zabil klin le v luknjo, ki jo je moral izvrtati. To mesto premaga Juš z lestvicami. Najtežji je prestop iz lestvic na poličko, ki se vleče poševno navzgor proti levi. V prečki gre počasi, centimeter za centimetrom. Do tu je nekje za novo leto deževalo, nato pa se je meja med dežjem in snegom pomikala navzdol. Skala je zato pokrita s požledom, ki je poprhan s snegom. Do stojišča, ki je v majhni niši, potrebuje Juš skoraj dve uri. Sledim mu. Stena je tu pokončna, nekaj metrov pod prečko jo prekinjajo previsi. Lovim ravnotežje na redkih stopih in oprimkih, ki že poleti niso veliki, zdaj pa so še prekriti s snegom. Pogled med nogami navzdol seže tristo metrov globoko prav do vznožja stene. Od tu povratka nazaj ni več, ali pa bi bil silno tvegan. Spuščanje po gladki vrvi, kompaktni previsni steni je nemogoče. Edina možnost bi bila nazaj po prečki, ki pa bi bila navzdol mnogo težja, kot navzgor. Zavedamo se, da vodi naša pot samo še naprej do vrha.



Zmogli smo le polovico prečke, ki je dolga skoraj sto metrov, dan pa se je že prevesil krepko v drugo polovico. Torej danes še ne bomo iz stene. Se en bivak, tokrat nepredviden. Drugi del prečke je zelo razgiban. Potrebno je nekajkrat navzdol pa spet navzgor. O trdem, zmrznjenem snegu, kot je bil v spodnjem delu stene, ni več sledu. Samo še požled in suh, nesprijet sneg, ko nikoli ne veš, koliko zdrži. Juš, ki pleza naprej, je že zdavnaj izginil za skalnim robom. Kako napreduje čutim le še po vrvi, ki mi zelo počasi drsi skozi roke in se večkrat ustavi. V tej tesnobi naju z Bojčem razveseljujejo le redki udarci kladiva, ko Juš zabija kline. Vsak klin nama pomeni veliko olajšanje, ker

skrajšuje dolžino možnega padca. Kako varljivo je bilo to, vidim šele, ko doseže Juš stojišče in mu lahko sledim. Skoraj vsi klini so slabo zabiti v poledenele razpoke in lahko služijo le za lovljenje ravnotežja, nikakor pa ne bi vzdržali padca. Zato je bolje, na padec niti ne misliti.

Na koncu prečke smo, ura pa je že pozna in pričinja se mračiti. Ogledujemo se za prostorom, kjer bi lahko prebili noč. Tu, kjer smo, lahko le stojimo. Kakih deset metrov naprej, že izven smeri, opazimo ozko zasneženo polico pod skalnim previsom. Juš jo doseže ravno še do noči. Sledim mu v svetlobi čelne svetilke. Prostora je zelo malo. Bojč mora počakati, da sama pripraviva prostor. Zabijeva nekaj klinov, da lahko obesiva nahrbtnike in napeljeva vrv v nekakšno ograjo. V sneg lahko skopljeva le zelo ozko poličko, ki komaj omogoča sedenje. Bojč pride za nama. Dolgo traja, da se na tesnem prostoru lahko namestimo in si nadenemo puhasta oblačila. Kuhalnik moramo držati skoraj v rokah, da lahko kuhamo čaj.

Noč je dolga in mrzla. Ozka, neudobna polička, mraz leze v kosti. Za nami je tristopetdeset metrov stene, dva dneva naporov, strahu, kratkih trenutkov zadovoljstva po premaganih težkih mestih. Do roba nas loči še sto metrov. V dolini ugašajo zadnje luči, v zavest pa začenjajo vrtati prvi dvomi. Kaj nam bo prinesel tretji dan? Kakšen bo izstopni kamin, ki je pred petindvajsetimi leti končal prvi poskus vzpona in življenja Dularja ter Zupana? Črne misli poskušamo pregnati. Tiho zapojemo »Ojstrica, ti moje kraljestvo«. Pogovarjamo se pa spet pojemo. Čas teče počasi in naš repertoar hribovskih pesmi se izčrpa. Spet se zatopimo vsak v svoje misli. Čudne vrste ptic smo alpinisti. Sami zavestno rinemo v težke preizkušnje. Podajamo se v stene poleti in pozimi, kjer ni nikogar, razen prijatelja na vrvi. Vedno težimo po nečem novem, težjem. Pa smo kljub temu samo ljudje. Mislimo, da se borimo s steno, snegom in ledom pa se v resnici le s samim seboj, svojimi slabostmi in strahom. Da, tudi s strahom. Ne vem, če je kje kak alpinist, ki ga ni strah v težkih situacijah. Vsa živa bitja imajo prirojen nagon po samoohranitvi. Toda premagati lasten strah in slabost pomeni neizmerno zadovoljstvo. Tako, kot kruh najbolj ceniš, ko si lačen, se tudi življenja najbolj veseliš, ko si samo korak od pogube. Skoraj v vsakem športu imaš možnost, da zaradi slabosti zapustiš prizorišče. V alpinizmu te možnosti pogosto ni. Ko se



odločiš za neko dejanje, že na začetku veš, da boš moral vztrajati do konca, ne glede na težave, ki često pridejo tudi nepredvideno. V mogočni areni gora tudi ni gledalcev, ki bi te spodbujali, bili priče tvojih uspehov in porazov. Je le prijatelj v navezi. Prijateljstvo v gorah je sploh nekaj posebnega. Pravo prijateljstvo se lahko pokaže le v težavah. In teh je v gorah kar precej.

Veliko je trenutkov preizkušanj.

Noč se približuje koncu. Mraz je čedalje hujši. Prične tudi pihati in nebo se pooblači. Mar se nam bo zdaj, samo nekaj raztežajev pred robom stene postavilo po robu še vreme? Zdani se, treba je naprej. Udi so trdi od neudobnega sedenja in mraza, ko z Jušem sestopiva nekaj metrov do stojišča v smeri. Bojč lahko počaka na bivaku. Skalne plošče, kjer poteka smer so zaradi tanke prevleke ledu nepreplezljive. Treba je bolj levo po nagnjeni zajedi, ki telo neusmiljeno tišči ven. Juš zabija kline, kjer le more. Ne držijo najbolje. Na gladkem snegu zdrsne. Pomislim na najhujše in stisnem vrv okoli pasu. Uspe se mu ujeti. Ko je vse že mimo, šele začne razbijati srce. Tri ure porabi Juš za ta raztežaj, za slabih štirideset metrov. Tri ure stojim na slabem stojišču, ko ga varujem. Ves čas le na eni nogi, ki je popolnoma otrdela. Povrhu vsega še naletava droban sneg, ki ga močan veter vrtinči, da brije v obraz kot drobne igle. Kdo si je le izmislil zimski alpinizem? Naslednji raztežaj je nekoliko lažji in poteka po ledenem in zasneženem žlebu. (Nadaljevanje prihodnjici)

Cinkarnar

«CINKARNAR» izdaja Cinkarna Celje, metalurško kemična industrija, Celje. Naklada 2500 izvodov. Vsi člani organizacije Cinkarna in upokojenci dobivajo glasilo brezplačno. Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Zlatko Sentjurc, oblikovanje Marjan Bukovec, lektor Jelka Bombač. Naslov: Uredništvo glasila «Cinkarnar», Cinkarna Celje, Kidričeva 19, telefon: 33-112 interno 236 Tisk: Tiskarna Cinkarna.

Po mnenju sekretariata za informiranje v izvršnem svetu skupščine SRS je glasilo opravičeno davka št. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974.